

Orașul celor trei religii sau despre cultură și management în Sofia

Lect. univ. dr. *Amedeo ISTOCESCU*

Sofia, Teatrul Național „Ivan Vozov”

Sofia, Muzeul Național de Istorie

Cu o populație de 8,5 milioane de locuitori, dintre care 85% bulgari creștini ortodocși, 7% musulmani, 5% țigani de diferite religii și un procent redus de evrei, cu o suprafață de circa 111.000 kmp, Bulgaria – având astăzi o puternică democrație parlamentară – este amplu

mobilizată pentru realizarea puternicului pariu făcut cu Uniunea Europeană, acela al aderării la 1 ianuarie 2007, împreună cu sau fără România.

Denumită în antichitate tărâmul lui Orpheus și al lui Spartacus, Bulgaria de astăzi a aparținut regatului Macedoniei, iar populația sa era constituită din traci. Triburile slave s-au instalat aici la jumătatea secolului al VI-lea, fiind urmate în anul 679 de bulgari (de fapt, așa-numiții protobulgari), un trib puternic de origine turcă, venind dinspre munții Ural și fluviul Volga. În anul 681, protobulgarii au fondat primul Imperiu Bulgar, care a rezistat până în anul 1018.

În anul 1185, când cea mai mare parte a Bulgariei era integrată în Imperiul Bizantin, doi frați, Asen și Peter au fondat cel de-al doilea Imperiu Bulgar, având drept capitală orașul Veliko Târnovo (1185-1396).

Incursiunile turcilor au început în anul 1340, iar din 1371 țarul bulgar Ivan Șişman a devenit vasalul acestora, fapt care a inaugurat cinci secole de dominație otomană.

Ca urmare a unei revolte a bulgarilor îndreptate împotriva lor, declanșată la Koprivșita în anul 1876, turcii au intervenit cu o brutalitate extremă, distrugând 58 de sate. Acest fapt a determinat Imperiul Țarist să declare imediat război otomanilor. Atunci când armata rusă și voluntarii bulgari au avansat până la circa 50 de km. de Istanbul, Imperiul Otoman a cedat 60% din teritoriul deținut din Peninsula Balcanică în favoarea Bulgariei. Istoria modernă a acesteia datează din anul 1878, anul eliberării de sub dominația Imperiului Otoman. Independența completă față de Turcia a fost declarată în anul 1908, fiind însoțită de alte schimburi de teritorii și de persoane. După cele două războaie balcanice, din 1912 și 1914, Bulgaria a încheiat alianțe militare cu Germania în ambele războaie mondiale. La finele celui de-al Doilea Război Mondial, sub presiunea sovieticilor, monarhia bulgară a fost îndepărtată, țara transformându-se într-o republică socialistă până la căderea comunismului în Europa Centrală și de Est.

Au urmat ani dificili, cu restructurări și privatizări reușite, dar și eșuate, cu dificile reforme sociale, politice, economice, financiare, cu încercări de eliminare sau cel puțin de reducere a impactului puternic al corupției, cu înființarea de întreprinderi mici și mijlocii private, cu reluarea relațiilor comerciale cu parteneri tradiționali înainte de intervenția brutală a Moscovei în politica sa, cu reinstaurarea democrației parlamentare, cu greve și alte manifestații de protest puternice, care au adâncit criza în care se afla Bulgaria după 1989.

Ca urmare a opțiunii de a urma națiunile dezvoltate din punct de vedere economic și social ale continentului, Bulgaria a solicitat la 14 decembrie 1995 aderarea la Uniunea Europeană și depune eforturi constante pentru a justifica încrederea de care se bucură între popoarele europene.

Cu 1,5 milioane de locuitori, Sofia, capitala Bulgariei, se dezvoltă într-un ritm alert, pentru a deveni o capitală europeană cu un ridicat potențial economic și cu un nivel de trai pe măsură. Este capitala europeană aflată la cea mai mare altitudine – 545 de metri – iar în imediata vecinătate a orașului se află vârful Vitoșa, care oferă o excelentă perspectivă asupra orașului. Orașul păstrează un interesant centru istoric în care se întâlnesc monumente istorice și religioase, piețe cu semnificație istorică, muzee, instituții și autorități publice centrale, parcuri, misiuni diplomatice, magazine moderne. Cartierele de locuințe amplasate radial protejează centrul de agresiunea unor construcții de inspirație cazonă. Oamenii de afaceri bulgari și străini găsesc în Sofia un interesant și stimulativ mediu de afaceri, care continuă să se dezvolte în perspectiva apropiatei aderări a Bulgariei la Uniunea Europeană.

O vizită în Sofia oferă călătorului interesante ocazii pentru a cunoaște istoria și cultura bulgară, dar și o interesantă perspectivă asupra eforturilor constante ale populației și ale autorităților de a recupera reculul economic și social, existent încă după decenii de evoluție contradictorie.